

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ד'

תורה – דברים פרק ד'

(ט) רק השמר לה ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלכתך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך: (ט) רק השמר לה ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלכתך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך: (ט) לחוד אסתמר לה וטר נפשך לחרא דילמא תנשי ית פתגמיא די חזו עיניך ודילמא יעדון מלכך כל ימי חייך ותהודענן לבניך ולבני בניך:

(י) יום אשר עמדת לפני יהוה אלהיך בחרב באמר יהוה אלי הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר ילמדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בנייהם ילמדון: (י) יום אשר עמדת לפני יהוה אלהיך בחרב באמר יהוה אלי הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר ילמדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בנייהם ילמדון: (י) יומא די קמתא קדם יי אלהיך בחרב פד אמר יי לי כגוש קדמי ית עמא ואשמענן ית פתגמי די ילפון למדחל קדמי כל יומיא די אנון קמין על ארעא וית בנייהון ילפון:

(יא) ותקרבון ותעמדון תחת ההר וההר בער באש עד לב השמים חשך ענן וערפל: (יא) ותקרבון ותעמדון תחת ההר וההר בער באש עד לב השמים חשך ענן וערפל: (יא) וקרבתון וקמתון בשפולי טורא וטורא בער באשתא עד צית שמיא חשוכא עננא ואמיטתא:

(יב) וידבר יהוה אליכם מתוך האש קול דברים אתם שמעיים ותמונה אינכם ראים וזלתי קול: (יב) וידבר יהוה אליכם מתוך האש קול דברים אתם שמעיים ותמונה אינכם ראים וזלתי קול: (יב) ומליל יי עמכון מגו אשתא קל פתגמין אתון שמעין ודמות ליתכון חזו אלהו קלא:

(יג) ויגד לכם את בריתו אשר צוה אתכם לעשות עשרת הדברים ויכתבם על שני לחות אבנים: (יג) ויגד לכם את בריתו אשר צוה אתכם לעשות עשרת הדברים ויכתבם על שני לחות אבנים: (יג) וחזי לכון ית קומה די פקיד יתכון למעבר עשרא פתגמין וכתבון על תרין לחי אבניא:

(יד) ואתי צוה יהוה בעת ההוא ללמד אתכם חקים ומשפטים לעשתכם אתם בארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה: (יד) ואתי צוה יהוה בעת ההוא ללמד אתכם חקים ומשפטים לעשתכם אתם בארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה: (יד) ויתי פקיד יי בעדנא ההיא לאלפא יתכון ודיניו למעבדכון יתהון בארעא די אתון עברין תמן למירתה:

רש"י

(י) יום אשר עמדת – מוסב על מקרא שלמעלה ממנו אשר ראו עיניך יום אשר עמדת בחרב אשר ראיתם את הקולות ואת הלפידים: ילמדון – ילפון לעלמם: ילמדון – יאלפון לאחרים:

(ט) רק השמר לך וגו' פן תשכח את הדברים – אז כשלא תשכחו אותם ותעסוק על אמתתם תחשבו חכמים ונבונים ואם תעוותו אותם מתוך שכחה תחשבו שוטים:

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ד'

נביא – ישעיה פרק מ' טז-כא

(טז) וּלְבַנּוֹן אֵין דֵּי בְּעֵר וְחִיתוֹ אֵין דֵּי עוֹלָה: (טז) ואילני לבנון לא יספקון לאדלקא וחיותא דבה לית היא כמיסת לעלתא:
 (יז) כָּל הַגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדוּ מֵאֶפֶס וְתַהוּ נַחֲשָׁבוּ לֹא: (יז) כל עממיא כלמא עובדיהון גמירא ושיצאה איגון חשיבין קדמוהי:
 (יח) וְאֵל מִי תִדְמִיוֹן אֵל וּמַה דְּמִוּת תַּעֲרֹכוּ לֹא: (יח) ולמן אתון מדמין קדם אל ומה דמות אתון מסדרין קדמוהי:
 (יט) הַפֶּסֶל נֶסֶךְ חֲרָשׁ וְצִרְף בְּזָהָב יִרְקַעְנֻוּ וּרְתַקוּת פֶּסֶף צוֹרֶף: (יט) הא עלמא נגרא עביד וקינאה ברהב מחפי ליה ושלשלן דכסף קינאה מאחיד ליה:
 (כ) הַמִּסְפָּן תְּרוּמָה עֵז לֹא יִרְקַב יִבְחַר חֲרָשׁ חֲכָם יִבְקֵשׁ לֹא לְהַכִּין פֶּסֶל לֹא יִמוּט: (כ) אורן ברי אעא דלא אחיד ביה רקבא בחר נגר אומן בעי ליה לאתקנא עלם דעא יעטלי:
 (כא) הֲלוֹא תִדְעוּ הֲלוֹא תִשְׁמְעוּ הֲלוֹא הֲגֵד מִרְאֵשׁ לְכֶם הֲלוֹא הִבִּינְתֶם מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ: (כא) הלא ידעתון הלא שמעתון הלא איתחואה מן אולא עובד סדרי בראשית לכון הלא תסתכלון למדחל קדם מן דברא יסודי ארעא:

רש"י

(טז) אין די בער – על מזבחו. וחיתו – של לבנון, אין די עולה, ד"א ולבנון אין די בער וגו' לכפר על עון האומות:
 (יז) כאין נגדו – כאין הם בעיניו ואין חשוזין לפניו:
 (יט) נסך – לו מסכה. נסך חרש – חרש של ברזל נוסכו מזכזל או מנחוסת ואח"כ הורף מרקעו בטסי זהב ומלפפהו מלמעלה. ורתקות – שלשלאות:
 (כ) המסכן תרומה – או אם צל לעשותו של עץ המלומד להבחין בין עץ המתקיים לשאר עצים שלא ירקב מהר יבחר, המסכן המלומד כמו (במדבר כב) ההסכן הסכנתי, תרומה הפרשה ברירת העצים:
 (כא) הלא תדעו – מוסדות הארץ מי יסדה ואותו היה לכס לעבוד:

בתובים – תהילים פרק צד' א'-ו'

(א) אֵל נִקְמוֹת יְהוָה אֵל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ: (א) אלהא מרי פורענותא יי אלהא מרי פורענותא הופיע:
 (ב) הַנְּשֵׂא שִׁפְט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּלָה עַל גְּאִים: (ב) אתנטל דין ארעא אתיב גומלא בישא על גיותניא:
 (ג) עַד מָתִי רְשָׁעִים יְהוָה עַד מָתִי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ: (ג) עד אימתי רשיעיא יי עד אימתי רשיעיא יתבון בשלותא:
 (ד) יִבְעִעוּ יִדְבְּרוּ עֲתַק יִתְאַמְרוּ כָּל פְּעֻלֵי אָנוּ: (ד) יבועון וימללון גדופין אמרין מלין דקלנא כל עבדי שקר:
 (ה) עֲמֹף יְהוָה יִדְבְּאוּ וְנַחֲלֵתָהּ יַעֲנוּ: (ה) עמך יי ישופון ואחסנתך ימסכנון:
 (ו) אֲלִמְנָה וְגַר יִהְרְגוּ וְיִתּוּמִים יִרְצְחוּ: (ו) ארמלתא וגיוורא יקטלון ויתמי ירצחון:

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ד'

רש"י

(א) הופיע – הראה וגלה לנו את נקמתך: (7) יתאמרו – ישתבחו כמו (לזכרים כו) האמרת והאמיך:

משנה – שבועות פרק א'

(א) שבועות שתיים שהן ארבע, ידיעות הטמאה שתיים שהן ארבע, יציאות השבת שתיים שהן ארבע, מראות נגעים שנים שהם ארבעה:

הומאה: יציאות השבת – הולאה מרשות היחיד לרשות הרבים ילפינן מקרא מן וילו משה ויעבירו קול במחנה וגו' (שמות לו) לא תפיקו מרשות היחיד לרשות הרבים: שתיים – אחד לעומד בחוץ והוא ידו לפניו ונטל החפץ והולואו. ואחד לעומד בפנים ונטל החפץ ממקומו. והולואו לחוץ: שהן ארבע – יש להוסיף עוד שתיים שהנכנס אף ע"ג ללא כתיבי. שכשם שהקפידה תורה מרשות לרשות בהולאה כך הקפידה על ההכנסה. אחת לעומד בפניו. והולואו ידו לחוץ ונטל חפץ והכניס. ואחת לעומד בחוץ ונטל חפץ ממקומו. והוא ידו לפניו והניחו: מראות נגעים שנים – כתיבי בקרא (ויקרא יג) שאת ובהרת: שהן ארבעה – תולדה דשאת ותולדה דבהרת לא כתיבי בקרא בהולאה:

רע"ב – (א) שבועות שתיים – כתיבי בקרא בהולאה (שם ה) או נפש כי תשבע לזכר בשפתיים להרע או להטיב. אוכל להטיב. לא אוכל להרע. שמענה את עצמו. וה"ה לכל דבר שהוא הן ולא להבא. ולהרע או להטיב להבא משמע: שהן ארבע – יש לרבות עוד שתיים אחרים ללא כתיבי. והן. הן ולא ללשעבר. כמו אכלתי. ולא אכל. או לא אכלתי ולא: ידיעות הטומאה – או נפש אשר תגע בכל דבר טמא (שם) האמור בויקרא אכל טומאת מקד' וקדשיו: שתי – כתיבי בקרא לכתוב (ויקרא ה) ונעלם ממנו והוא טמא. משמע שנעלמה ממנו טומאה ועל ידי אותו העלם אכל בשר קודש. הרי אחת. או נכנס למקדש. הרי שתיים: שהן ארבע – יש לרבות עוד שנים חיוזים אחרים העלם קודש. והעלם מקדש וזכור הוא את

(ב) כל שיש בה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף והעלם בנתיים, הרי זה בעולה ויורד. יש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף, שיעיר הנעשה בפנים ויום הכפורים תולה, עד שיודע לו ויביא בעולה ויורד:

את הקדש נעלמה ממנו טומאה או קודש. או נכנס למקדש ונעלמו ממנו טומאה או מקדש: הרי זה בעולה ויורד – עולה לעשיר ויורד לעני. עשיר מביא חטאת בהמה. ועני חטאת העוף. ודל שדלים. עשירית האופה. והיא מנחת חוטא האמורה בכל מקום: שעיר הנעשה בפניו – שעיר יום הכפורים שמביא מדמו לפניו: תולה – להגין עליו מן היסורין: עד שיודע לו – שאכל קדש בטומאה וביא קרבן עולה ויורד:

רע"ב – (3) שיש בה ידיעה בתחלה – אידיעת הטומאה קאי. ואידי דזוטר מילייהו. מפרש להו בריש' והדר מפרש שבועות דנפיש מילייהו. ויציאות ומראות. כל חדא וחדא. מפרשה במסכת ידיו. להכי לא פראינהו בהאי מסכתא. ולא תנינהו הכא אלא משום דדמי להדדי בשתיים שהן ארבע: ידיעה בתחלה – שידע שנטמא: וידיעה בסוף – משאכל את הקדש בהעלם. או נכנס למקדש בהעלם וילא. נודע לו שבטומאה אכל. או בטומאה נכנס: והעלם בינתיים – כשאכל

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ד'

(ג) אין בַּהּ יְדִיעָה בַּתְּחִלָּה אֲבָל יֵשׁ בַּהּ יְדִיעָה בְּסוּף, שְׁעִיר הַנִּעְשָׂה בַּחוּץ וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים מִכֹּפֵר, שְׁנַאֲמַר (במדבר כט) מִלְּבַד חֲטָאת הַכֹּפְרִים, עַל מַה שֶּׁזָּה מִכֹּפֵר זֶה מִכֹּפֵר. מַה הַפְּנִימִי אֵין מִכֹּפֵר אֶלָּא עַל דְּבַר שֵׁישׁ בּוּ יְדִיעָה, אַף חִיצוֹן אֵין מִכֹּפֵר אֶלָּא עַל דְּבַר שֵׁישׁ בּוּ יְדִיעָה:

שָׁה מִכֹּפֵר זֶה מִכֹּפֵר. מַה פְּנִימִי אֵינוּ זֶה אֶלָּא עַל דְּבַר שֵׁישׁ בּוּ יְדִיעָה. וּמֵאִי נִיהוּ יְדִיעָה בַּתְּחִלָּה כְּדִלְפִינָן מִקְרָא דְכַחֲשִׁיב לְכָל חֲטָאתָם דְּמִשְׁמַע לְחֹתֵם שִׁיבֹאוּ לְכָל חֲטָאתָם כְּשִׁתְּהִיָּה לְהֵם יְדִיעָה בְּסוּף. וְאִי אִפְשָׁר לְזַבֵּחַ לְכָל חֲטָאתָם אֶלָּא חֵם כֵּן הִיתָה לוֹ יְדִיעָה בַּתְּחִלָּה. אַף שְׁעִיר הַנִּעְשָׂה בַּחוּץ אֵינוּ מִכֹּפֵר אֶלָּא עַל שֵׁישׁ בּוּ יְדִיעָה וּמֵאִי נִיהוּ יְדִיעָה בְּסוּף וְלֹא בַּתְּחִלָּה. לְזַבֵּחַ אֲחִיזָא לְכָל חֲטָאתָם וּמִכֹּפֵר זֶה כֹּפֵר גְּמוּרָה זֶלֶל תְּלִיָּה:

רע"ב – (ג) אין בה ידיעה בתחלה – שלא ידע בטומאה זו מימיו. זה לא יזבח לכלל קרבן עוד לעולם. שהרי אין קרבן זבח אלא על שיש בה ידיעה בתחלה: שְׁעִיר הַנִּעְשָׂה בַּחוּץ – הַקֶּרֶב זִמְזִיחַ הַחֵלוֹן זִמְזִיחַ עַל יְהוָה: וי"ה – עֲלָמוֹ מִכֹּפֵר עִם הַשְּׁעִיר: שְׁנַאֲמַר בְּשְׁעִיר הַנִּעְשָׂה בַּחוּץ. (במדבר כט) שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד חֲטָאת מִלְּבַד חֲטָאת הַכַּפּוּרִים. וְחֲטָאת הַכַּפּוּרִים הוּא הַשְּׁעִיר הַנִּעְשָׂה בְּפָנָיו. וְהַקִּישׁן הַכְּחוּב לְלִמְדָךְ שֶׁעַל מַה

(ד) וְעַל שֶׁאֵין בַּהּ יְדִיעָה לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא בְּסוּף, שְׁעִירֵי הַרְגָּלִים וְשְׁעִירֵי רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים מִכֹּפְרִים, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוֹדָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, שְׁעִירֵי הַרְגָּלִים מִכֹּפְרִין אֲבָל לֹא שְׁעִירֵי רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים. וְעַל מַה שְׁעִירֵי רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים מִכֹּפְרִין, עַל הַטְּהוֹר שֶׁאֲכַל אֶת הַטְּמֵא. רַבִּי מֵאִיר אָמַר, כָּל הַשְּׁעִירִים כִּפְרָתָן שְׂוָה עַל טְמֵאת מִקְדָּשׁ וְקִדְשֵׁיו. הִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, שְׁעִירֵי רֵאשֵׁי חֲדָשִׁים מִכֹּפְרִין עַל הַטְּהוֹר שֶׁאֲכַל אֶת הַטְּמֵא, וְשֶׁל רַגְלִים מִכֹּפְרִין עַל שֶׁאֵין בַּהּ יְדִיעָה לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא בְּסוּף, וְשֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים מִכֹּפֵר עַל שֶׁאֵין בַּהּ יְדִיעָה בַּתְּחִלָּה אֲבָל יֵשׁ בַּהּ יְדִיעָה בְּסוּף. אָמְרוּ לוֹ, מַהוּ שִׁיקְרָבוּ זֶה בְּזָה. אָמַר לָהֶם, יִקְרָבוּ. אָמְרוּ לוֹ, הוֹאִיל וְאֵין כִּפְרָתָן שְׂוָה, חֵיאָךְ קָרְבִין זֶה בְּזָה. אָמַר לָהֶם, כָּלָן בָּאֵין לְכַפֵּר עַל טְמֵאת מִקְדָּשׁ וְקִדְשֵׁיו:

אֶבֶל שְׁעִיר הַנִּעְשָׂה בְּפָנָיו זִיָּה"כ לֹא נִחְלָקוּ עֲלֵיו שְׁוָה תּוֹלָה עַל שֵׁישׁ בַּהּ יְדִיעָה בַּתְּחִלָּה וְאֵין בַּהּ יְדִיעָה בְּסוּף כְּדִלְפִינָן: הִיָּה ר"פ אָמַר – הֵאִי דְהַדֵּר נִקְטָ לִיָּה מִשּׁוֹם דְּבַעֵי לְמִימַר אֲמַרוּ לוֹ מַהוּ שִׁיקְרָבוּ זֶה בְּזָה: מַהוּ שִׁיקְרָבוּ – אֵם אֶבֶד שְׁעִיר שְׁוָה פְּרָשׁ לִיָּה"כ וְנִתְכַפְּרוּ זֶה אֶחָד זֶה בְּרַגְלָ אוֹ בְּר"ת. מַהוּ שִׁיקְרָבוּ לְשֵׁם שְׁעִיר שֶׁל יוֹם: אֲמַרוּ לוֹ הוֹאִיל וְאֵין כִּפְרָתָן שְׂוָה – ר"מ הוּא דְקִאֲמַר לִיָּה לְר' שְׁמַעוֹן בְּשִׁלְמָא אֵי אֲמַרְתָּ כָּלָן כִּפְרָתָם שְׂוָה יִקְרָבוּ שְׁוָה כֹּלָן כִּפְרָה אֲחַת הֵן מִכֹּפְרִים. אֶלָּא לְדִידָךְ זֶה שְׁוָה פְּרָשׁ עַל שֶׁאֵין בַּהּ יְדִיעָה בַּתְּחִלָּה וּשְׁ בַּהּ יְדִיעָה בְּסוּף. הֵיאָךְ יִקְרָבוּ בְּרַגְלָ לְכַפֵּר עַל שֶׁאֵין בַּהּ יְדִיעָה לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא בְּסוּף. אוֹ בְּר"ח לְכַפֵּר עַל הַטְּהוֹר

רע"ב – (ד) שְׁעִירֵי הַרְגָּלִים – זֶכֶל הַרְגָּלִים נִחְמַרו שְׁעִירֵי חֲטָאת זִמְזִיחַ עַל שֶׁאֵין בַּהּ יְדִיעָה בְּסוּף: וְשְׁעִירֵי ר"ח מִכֹּפְרִים – דְּכַחֲשִׁיב בְּשְׁעִיר ר"ח (שֶׁם כַּה) לְחֲטָאת לֵה' חֲטָא שְׁאֵין מִכִּיר בּוּ אֶלָּא ה'. שְׁעִיר זֶה יֵהָא מִכֹּפֵר. וְהֵינּוּ שְׁאֵין בּוּ יְדִיעָה לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא בְּסוּף. וְשְׁעִירֵי רַגְלִים יִלְפִינָן מִשְׁעִיר ר"ח בְּהִיקָשׁ דְּשְׁעִיר הוּא מִזֵּי לְמַכְתָּב זֶכֶלָהוּ רַגְלִים וְכַחֲשִׁיב וְשְׁעִיר. וְאִ"ו מוֹסִיף עַל עֲנִין רֵאשִׁין. לְהַקִּישׁן שֶׁעַל מַה שְׁוָה מִכֹּפֵר אֶלָּא מִכֹּפְרִים: כָּל הַשְּׁעִירִים כִּפְרָתָן שְׂוָה – כָּל שְׁעִירֵי הַמוֹסְפִין זִין שְׁעִירֵי רַגְלִים. זִין שְׁעִירֵי ר"ח. זִין שְׁעִיר הַנִּעְשָׂה בַּחוּץ זִיָּה"כ. כִּפְרָתָן שְׂוָה שְׁוָה מִכֹּפְרִין זִין עַל שֶׁאֵין בַּהּ יְדִיעָה לֹא בַּתְּחִלָּה וְלֹא בְּסוּף. זִין עַל טְהוֹר שֶׁאֲכַל אֶת הַטְּמֵא. וְנִימַר לְטוֹמֵאָה שְׁאִירְעָה זִין זֶה לְזוֹ.

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ד'

גמרא – שבועות דף יח' ע"ב

בעא מיניה רבי יונתן בן יוסי בן לקוניא מרבי שמעון בן יוסי בן לקוניא אזהרה לבועל נדה מנין מן התורה שקל קלא פתק ביה אזהרה לבועל נדה ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב אלא אזהרה למשמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי דלא ניפריש מיד מנלן אמר חזקיה אמר קרא ותהי נדתה עליו אפילו בשעת נדתה תהא עליו אשכחן עשה לא תעשה מנלן אמר רב פפא אמר קרא לא תקרב לא תקרב נמי לא תפרוש הוא דכתיב האומרים קרב אליך אל תגש בי כי קדשתיך תנו רבנן והזרתם את בני ישראל מטומאתם אמר רבי יאשיה מ"כ אזהרה לבני ישראל שיפרשו מנשותיהן סמוך לוסתן וכמה אמר רבה עונה אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי כל שאינו פורש מאשתו סמוך לוסתה אפילו הויין לו בנים כבני אהרן מתים דכתיב והזרתם את בני ישראל מטומאתם והדוה בנדתה וסמיק ליה אחרי מות אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל הפורש מאשתו סמוך לוסתה הויין לו בנים זכרים דכתיב להבדיל בין הטמא ובין הטהור וסמיק ליה אשה כי תזריע וילדה זכר רבי יהושע בן לוי אמר הויין לו בנים ראויין להוראה דכתיב להבדיל ולהורות אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המבדיל על היין במוצאי שבתות הויין לו בנים זכרים דכתיב להבדיל בין הקדש ובין החול וכתיב התם להבדיל בין הטמא ובין הטהור וסמיק ליה אשה כי תזריע רבי יהושע בן לוי אמר בנים ראויין להוראה דכתיב להבדיל ולהורות אמר רבי בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר כל המקדש את עצמו בשעת תשמיש הויין לו בנים זכרים שנאמר והתקדשתם והייתם קדושים וסמיק ליה אשה כי תזריע:

ק"י על הגמרא

אם וסתה ציום יפרוש כל היום ואם וסתה צלילה יפרוש כל הלילה והכי מפרש לה במסכת נדה צפרק האשה (דף סג): ולהבדיל כו' – המבדיל בין טומאה לטהרה תלד אשתו זכר: להבדיל ולהורות – צענינא דשתויי יין כתיב ולהבדיל בין הקדש ובין החול בין הטמא וגו' ולהורות את בני ישראל: המקדש עצמו בתשמיש – דרך לניעות:

שקל קלא – פיסת רגלים: פתק ביה – זרק כו': קרב אליך – עמוד בעלמך ליאני הדור היו אומרים לנביא עמוד בעלמך אל תגע בי שלא אטמאך שאתה קדוש ואני טמא קדשתיך טמאתיך כמו (חגי 3) הן ישא איש צקר קדש וכמו (דברים 33) פן תקדש: והזרתם – והפרשתם כמו וינזרו: אזהרה לישראל וכו' – לסמיק ליה והדוה בנדתה בהוא ענינא: עונה – במסכת נדה מפורש או יום או לילה

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ד'

זוהר – ואתחנן דף רסא' ע"א

אמר רבי שמעון, בשעתא דבר נש אקדים בפלגות ליליא, וקם ואשתדל באורייתא, עד דנהיר צפרא. בצפרא אנח תפילין ברישיה, ותפילין ברשימא קדישא בדרועיה, ואתעטף בעטופא דמצוה, ואתי לנפקא מתרעא דביתיה. אערע במזוזה, רשימא דשמא קדישא בתרעא דביתיה. ארבע מלאכין קדישין מזדווגין עמיה ונפקין עמיה מתרעא דביתיה, ואוזפי ליה לבי כנישתא. ומכרזי קמיה, הבו יקרא לדיוקנא דמלכא קדישא, הבו יקרא לבריה דמלכא, לפרצופא יקרא דמלכא. רוחא קדישא שריא עליה, אכרזי ואמר (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר:

כדין ההוא רוחא קדישא סלקא לעילא, ואסהיד עליה קמי מלכא קדישא, כדין פקיד מלכא עלאה, למכתב קמיה כל אינון בני היכליה, כל אינון דאשתמודען קמיה, הדא הוא דכתיב, (מלאכי ג) ויפתב ספר זכרון לפניו ליראי יי' ולהושבי שמו. מאי ולהושבי שמו. כמה דאת אמר (שמות לה) (ס"א חשב האפוד) וחושבי מחשבות, אינון דעבדין לשמיה, אומנותא בכלא, אומנותא דתפילין, בבתייהון ברצועיהון וכתביבתהון. אומנותא דעיצית, בחוטייהון, בחוטא דתכלתא. אומנותא דמזוזה. ואלין אינון חושבי שמו. וכתוב (שם) וחושבי מחשבות:

ולא עוד אלא דקודשא בריך הוא משתבח ביה, ומכרזי עליה בכלהו עלמין, חמו מה בריה עבדיה בעולמי. ומאן דייעול קמיה לבי כנישתא, פד נפק מתרעיה, ולא תפילין ברישיה ועיצית בלבושיה, ואומר (תהלים ה) אשתתוה אל היכל קדשך ביראתך. קודשא בריך הוא אמר, אן הוא מוראי, הא סהיד סהדותא דשקרא:

הלכה – הרמב"ם הלכות תפילה פרק יד'

(ג) כיצד היא נשיאת כפים בגבולין בעת שיגיע שליח צבור לעבודה כשיאמר רצה כל הכהנים העומדים בבית הכנסת נעקרין ממקומן והולכין ועולין לדוכן ועומדים שם פניהם להיכל ואחוריהם כלפי העם ואצבעותיהם כפופות לתוך כפיהם עד שישלים שליח ציבור ההודאה ומחזירין פניהם כלפי העם ופושטין אצבעותיהן ומגביהין ידיהם כנגד כתפיהם ומתחילין יברך ושליח ציבור מקרא אותם מלה מלה והם עונים שנאמר אמור להם עד שיאמר כשמשלימין פסוק ראשון כל העם עונים אמן וחוזר שליח ציבור ומקרא אותן פסוק שני מלה מלה והם עונים עד שמשלימין פסוק שני וכל העם עונים אמן וכן בפסוק שלישי:

(ד) כשישלימו הכהנים ג' פסוקים מתחיל ש"צ ברכה אחרונה של תפלה שהיא שים שלום והכהנים מחזירין פניהם כלפי הקדש וקופצין אצבעותיהן ועומדין שם בדוכן עד שיגמור הברכה וחוזרין למקומן:

חק לישראל – פרשת ואתחנן יום ד'

לע"נ

זאב וזיים בן שרדה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה
בת שמואלה, דניאלה פורטונה בת ראל, צדיקה בת שרדה ז"ל.